

4.10.65, יום ד'

בערב אספה בקריית מלאכי. רוב הושביה בבליים, מרוקנים. היתה זאת פעם מעברה -

עכשיו עיירה יפה, אספה גדולה, אבל חלק קזב לפניי במרי דברי.

באחת עשרה וחצי לפני חצות הגענו חזרה לשדה בוקר.

5.10.65, יום ג'

אני קורא בפרוסקול של מזכירות המפלגה מיום 11.1.61 דברי הזעם של משה שרת

על נאומי בגבעת חיים (עמוד 35). "אישיות רמה ונישאה מאד, אדם שאי אפשר כלל להפריז

בחיבתו ההיסטורית, העליל עלילה מזעזעת על חבר שבשום אופן לא התיימר להשחיות אחר,

אבל גם לו יש מעמד מסוים בחיי המדינה, בחיי העם בארץ, בחו"ל, גם במידה מה בזירה

הבינלאומית. לפי דעתי של החבר הזה הוא העליל עליו עלילה מזעזעת בפני קהל של אלף איש

והדבר הזה פשט כאש אוכלה על פני כל הארץ - גם העלילה ההיא נבעה בצפור נפשו של אותו

חבר, כי הוא לא מעט הקדיש את נפשו לענין הזה, ואח חלבו את דמו הקדיש לענין הזה.

והוא (מ.ש.) הביא את הדבר בפני המוסד של המפלגה והוא קטרג, והחבר שהוא קטרג עליו

(ב.ג.) אמר לא - הוא לא חזר בו ואמר כי הוא מאשר את הדברים, והמפלגה עברה

על זה לסדר היום".

"העלילה", זה היה נאום שלי במרכז איחוד הקבוצות והקבוצים בגבעת חיים ביום

18.1.57. אמרתי "לפני יותר משלוש שנים, חרשים אחדים לפני הסתלקותי מהממשלה, עשיתי

סקר יסודי של מצב בטחוננו וצרכיו. לאחר כמה שבועות של בדיקות ובחינות עם חבר ממקדי

הצבא ועם כל אלה העוסקים במלאכת הבטחון הגשתי לממשלה תכנית במחון לשלוש שנים,

לשכלול, ארגונו, ציודו ואמונו של צה"ל. המספר שלוש שנים לא היה מקרי. לפי הידיעות

שהיו בידינו אז על מצב התכונה הצבאית בארצות יכלנו להניח במידה רבה של וודאות, כי

לפני 1956 לא חבוא עלינו התקפה מצד אויבינו. אולם בעיסקה הצ'כית והעזרה הצבאית

האקטיבית של ברה"מ לרודן המצרי הקדימה שעת הסכנה, דאגתנו המרכזית מאז היתה ביצור

בטחוננו. תקופה קצרה זו עשירה מאורעות היו לה חמשה שלבים.

השלב הראשון - בערך באוקטובר 1955 עד אמצע יוני 1956 היה שלב של מאמצים

נואשים מצדנו להשיג בארצות שונות נשק מגן וערכות לבטחוננו. השגנו אמנם מספר קטן

אם כי חשוב של מסוסי טילון. אבל בדרך כלל עלו בשלב זה כל מאמצינו בתוהו.

השלב השני התחיל עם כניסת גולדה למשרד החוץ בסוף יוני. אני בטוח שבולדה לא

התערב ולא תחלוק עלי אם אומר שהחבר שקדם לה כל השנים במשרד החוץ עלה עליה בנסיונו

הרב במדיניות ישראלית ובינלאומית, והשכלתו הכללית והיהודית, וכן גם בסמך כשרונות,

אולם לבולדה נוסף על כשרונה הטיות לה, היה יתרון אחד חשוב, שיהיה אולי תמוה

בעיניכם אם אקרא בסמו, אולי יראה בעיני רבים מכם כחסרון, אבל לדעתי יתרון זה

הביא לידי חוצאות חשובות, והיתרון הוא כי לבולדה לא היה עד אז כל נסיון במשרד החוץ.

הודות לכך יכלנו אז לעשות פעולתנו הסדינית לא לפי שיגרה, לא בהתאם דווקא למקס

ולפרוטוקול, וגם לא בצינורות מקובלים. והמאמצים הכלתי אורסודוכסליים נשאו פרי.

עלה בידנו להשיג הנשק החיוני לקיומנו. זוהי פרטה רבת ענין ורבה פאר, ואשר שירו

הידוע של נתן אלטרמן, אשר נחפרסם, אף הוא לא ~~xxxxxx~~ כנהוג, בדברי הכנוה, לאחר

שאסרתי פרסומו כמה שבועות, מחוך טעמים מספיקים, נתן לי רק בסוי חלקי (דברי הכנסת

כרך כ"א, עמוד 58-59, ביום 15.10.56).

סיפרתי רק העובדות כפי שהן, לא ראיתי בכך שום עלילה, משה השיב המיסטרים

הראשונים אבל העיסקה הגדולה עם צרפת נעשתה בלי ידיעת משרד הבטחון הצרפתי, ובדרכים

בלתי מקובלים וסיפרתי עובדה זו, ולא הייתה כוונה לגנות את מ.ש.

לי יש רושם ברור שהזעם המר של מ.ש. בא מתוך המחלקות ביום 18 יוני 1956

ממשרד החוץ ע"י לחץ שלי, ובחשובתי לוויכוח בכנסת ביום 19.6.56 אמרתי בפירוש:

"הגעתי לידי מסקנה כי עכשיו יש הכרח לטובה המחר שחיה התאמה מלאה - עד כמה שזה

אפשר מבחינה אנושית - בין משרד החוץ ובין משרד הבטחון, ונחוצה עכשיו הנהגה אחרת

למשרד החוץ" (והרחבתי הדיבור בעניין זה), דברי הכנסת כא' עמוד 2067). שלחתי נאומי

בגבעת חיים לשרת. ראה גם מבחבי לשרת מיום 8.4.59).

- בעתונים היום נתפרסמו אף תוצאות הבחירות להסתדרות. הצביעו 77.6% מבעלי זכות

הבחירה. מערך קיבל 50.88%, גחל 15.2%, מפמ 14.51%, רפי 12.11%, ל"ע 4.43%,

מקי 1.58%, רקח 1.29%, מחוך 653.169 קולות כשרים קבל מערך 332.260, מפמ 94.768,

לע 28.903, כא (רפי) 79.123, גחל 99.325, 6 ק. 10021, 7 ו' 8469.

מספר חברי ההסתדרות ביום הקובע (19.6.65) היו 889.000, ביום 31.8.65 הקובע

היו בעלי זכות בחירה 861.000 (96% מחברי ההסת'), הצביעו בפועל 667.718 (77.6%),

קולות כשרים 653.169 (נפסלו איפוא 14.549).

לועידה החקלאית הצביעו 192.903 כשרים: אח 101.688 = 52.73%; מפמ 32.337 =

14.76%; ל"ע 8.424 = 4.31%; רפי 28.962 = 12.16%; חל 29.727 = 12.48%; ק 3572 - 1.5%; ו - 1806 -

0.49%; ו 603.

לועידת הפועלות 238.156: אח 128.685 = 54.04%; מפמ 35.021 = 14.71%; ל"ע

10.283 = 4.31%; רפי 28.962 = 12.16%; חל 29.727 = 12.48%; ק 3572 - 1.5%; ו - 1806 -

6.8%;

- בעמוד 35 של מזכירות 11.1.61 אמר מ.ש. "לא אני הייתי במקום לבון הייתי דורש

ועדת חקירה משפטית" - אחר כך (בעמוד 39) הוא אומר: "הוא (ב.ג.) אומר שאם הוא (מ.ל.)

יִישָׁאָר בראש המוסד אני אחמסר - לא. זאת אינני יכול לגרום (אף פעם לא אמרתי זאת).

ישיבה זו נפטרה והתחדשה "בלילה". בישיבה זו אומר עמי אסף לי. גוריו: במשך

כל הזמן ההנגד ב.ג. לוועדת השבעה. י. גוריו: האם אינני יודע זאת? אני קורא עתונים.

(עמוד 3). י. אלמוגי מצטט מכתבי לאשכול (שבוע ימים לאחר שועדת השבעה החלה בעבודתה)

"אשכול יקירי, עם כל ההערכה שיש לי למצב רוחך הטוב בלי להודיעך סופית, שאם לא

חראה ועדה משפטית, אוציא את כל המסקנות". סורקיס מספר (עמוד 10): "נזכיר מה

אמר לבון ~~א~~ בישיבה הראשונה של המזכירות: אם לא יקבלו את הצעתי או רהביליטציה

או אגיד כל מה שיש לי להגיד, לא יהיו ענייני בטחון ולא יהיו ענייני המדינה." זה היה

נוסח ~~א~~ שהחריד אותי. - האפשר היה להעלות על הדעת שלבון יופיע כך בוועדה חו"ב?

האם משהו מכס חשב שכך יופיע? - הלכנו מדחי אל דחי. מה כולם יודעים שב.ג. אמר

שהוא מתנגד לוועדת השרים.

בעמוד 35 אומר מ. דייק: נכון (שהוא הציע מי ומי יהיו חבריו בוועדת השבעה),

אבל לא בכדי שהוועדה תגיד מי לא נתן ההוראה, אלא ~~א~~ מה יעשו בחומר". שיטתית אחריו

אומר: "אינני רוצה להתאונן עכשיו שאני הייתי חבר הממשלה וכל "הפרשה" נעלמה מסני

ולא ידעתי כלום כאילו הייתי זה". בעמוד 36 שיטתית אומר: "נכון שב.ג. לא הסכים

אלא לוועדת חקירה משפטית" (גולדה מתערבת בדברי שיטתית בשנאה ארסית, עמוד 41),

גולדה אחרת ציטטה מכתב שלי לאשכול ושלחת העתק לה (עמוד 43). גוברין מספר שלפני

הכל ביקר חמורות הופעה לבון בוועדת חו"ב (עמוד 44) דברי אשכול (עמוד 45) גולדה

וספיר אמרו שיתפטרו (לא התפטרו כמובן) עמוד 46).

בינתיים התחיל לרדת גשם אצלנו. כמעט כל השמים מכוסים ענני גשם. יש גם

רעמים.

- זיאמה אמר (עמוד 59) "היתה לי פלצות לב מהדברים שהשמיע לבון כחלק שאיננו

נוגע לענין של העסק הביש, אבל במשך חדשים אאא היו הופעות מחפירות נגד לבון".

בפרוטוקול מצאהי מכתב אלי שעכחתי קיומו, וראוי להיזכר כל חייו! כחוב

הג' בסבת חסכ"א (11.1.61) לכבוד רוה"מ וכו' - "נסערים ונבוכים אנו מתהלכים בימים

אלה כשבלבנו מכרסמת הדאגה, שאתה קברנים האומה, עומד לנטוש אא ההגה, - בינה

להגיגיננו ולרגשותינו בפנוחנו אליך כיום הזה ולא בשמנו בלבד כי אם בשם אלפי הבנים

אשר נחנו נפשם באהבה למען מדינה זו שאנו חיים בה ושאתה עומד בראשה. קולם עולה

אלינו וצועק: אל תחנו לו שינטוש את ספינתנו היקרה! - במצב זה אין אנו רשאים לחשוב

ואנו דורשים ממך להמשיך במשימתם-משימתנו לביצורה של המדינה בהנהגתך כראש הממשלה

וכשר בסחונה. - באהבה ובכבוד - המועצה הצבורית להנצחת החייל - יו"ר ראובן מס

ושמעון קושנר - (ואחריהם חתומים) ראובן אבינועם, מנחם אבישר, רבקה גובר, הניה

גרינפלד, שמואל דיין, סוכרי כספי, שלמה כנרתי, שלמה לביא, אברהם קליר, אברהם שבס,

ויהודית שמחוני".

(ביום 24.1.61 דיבר דיין בכנסת על הפרשה ו"הרודנות", כך 30, עמוד 796-799)

אשכול דיבר ביום 30.1.61).

8.10.65, יום ו'

אחמול חזרנו משדה בוקר. לפי התכניות הייתי צריך להופיע אחמול בתל מונד,

ובערב - בנתניה, אבל הגשם ביטל האספות ויכלתי כל הערב להמשיך בכתיבה של "דברים

כהויתם".